

Poranění chladem

Omrzliny

Omrzliny vznikají v důsledku vystavení částí těla chladnému prostředí. Nejčastěji poškozeným orgánem je kůže, ale poškození může zasáhnout i hlubší tkáně (podkoží, svaly, šlachy, a dokonce i kosti a klouby). Nejrizikovějšími partiemi jsou periferní části těla (prsty horních i dolních končetin, brada, nos, ušní boltce atd.). Výsledné poškození závisí převážně na intenzitě chladu a na době, po kterou je organismus chladu vystaven, ovlivněno je ale i vlhkostí vzduchu a rychlostí jeho proudění. Není proto vyloučeno, že by omrzliny mohly vzniknout i za teplot nad bodem mrazu.

Příznaky

Mezi první příznaky omrzlin patří bledá a chladná kůže, která ztrácí svoji citlivost. Později se kůže stává mramorovanou, s modrým nádechem. Dostavuje se píchání a bolest. Objevují se puchýře. Omrzlina se začíná vyvíjet až po jejím zahřátí. Není tedy hned od začátku jasné, jak závažnému poškození došlo a jaké budou jeho důsledky.

Omrzliny můžeme, podobně jako popáleniny, rozdělit do čtyř skupin:

1. Zarudnutí
2. Puchýře s čirým či se zkaleným obsahem
3. Puchýře s krvavým obsahem
4. Mumifikace

Protože toto rozdělení nemá žádný vliv na způsob léčby, postupně se od něj upouští. Nově se omrzliny rozdělují na **povrchové** a **hluboké**. Kritériem rozlišení těchto dvou typů je, jestli jsou poškozeny také hlubší tkáně.

Prevence

Pokud se vyskytujeme v místech, kde hrozí riziko vzniku omrzlin, je nutné být na tyto podmínky dostatečně vybaven. Velice důležité jsou kvalitní boty a rukavice. Neměli bychom také zapomínat vzít si s sebou náhradní oblečení, abychom mohli mokré věci vždy včas vyměnit za suché. Těsný oděv a boty také zvyšují riziko vzniku omrzlin. Obličej je třeba chránit dostatečnou vrstvou opalovacího krému. Předchozí omrzlé plochy chráníme zvláště pečlivě.

Prognóza omrzliny je tím lepší, čím dříve začneme s jejím ošetřováním. Proto je důležité aktivně pátrat po prvních příznacích. Rizikovou skupinou jsou zejména děti.

První pomoc

Při prvních příznacích omrzlin, je třeba postiženého dopravit na bezpečné místo v závětrí. Tam mu vyměníme vlhké oblečení za suché. Podáme mu teplé nealkoholické nápoje. Postižené místo je zahříváno tělesným teplem, **nesmíme jej za žádných okolností třít!** Nyní je potřeba dostat postiženého co nejrychleji do tepla. Omrzlé místo ponoříme do teplé, ne horké vody, do které je vhodné přidat desinfekci. Po nabytí normální barvy osušíme, kryjeme sterilními čtverci a volně ovážeme. V případě závažného poranění, je nutné zajistit odbornou pomoc.

Při vyšetřování pacienta s omrzlinami je nutné vždy myslet na to, že může být silně podchlazen a nesoustředit se tedy pouze na postižené místo, ale i na celkový stav pacienta, zejména na základní životní funkce.^[1]



Omrzliny

Odkazy

Související články

- Popáleniny

Zdroje

- LEJSEK, Jan a Petr RŮŽIČKA. *První pomoc*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1845-6.
- FRANĚK Ondřej, SUKUPOVÁ Petra. První pomoc nejsou žádné čáry

Externí odkazy

- Poškození teplem, chladem a elektrickým proudem -ozvučené přednášky 1.LF (<https://el.lf1.cuni.cz/nm04>)

Reference

1. LEJSEK, Jan a Petr RŮŽIČKA. *První pomoc*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1845-6.